

№ 5 (672)
Травень 2008 р.

Щомісячник Вінницького національного
технічного університету

Найсвіжіші університетські новини на сайті
<http://www.impuls.vstu.vinnica.ua>

*Наш Вінницький національний технічний університет
віднині перший і дотепер єдиний ВНЗ України,
який має у структурі свого спортивного комплексу
льодовий манеж. Днями відбулось пишне відкриття
циого розкішного, побудованого за найсучаснішими
технічними вимогами льодового палацу (стор. 8–9)*

МІСЦЕ ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У РЕЙТИНГУ «ТОП-200» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ 2007 РОКУ

26 квітня 2008 року щотижневик «Дзеркало тижня» у №16—17 опублікував рейтинг 200 кращих університетів України за результатами 2007 року, визначений кафедрою ЮНЕСКО, яка функціонує в структурі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Рейтинг кожного університету визначено за сумаю балів, набраних у відповідності з трьома інтегральними критеріями: 1) якість науково-педагогічного персоналу; 2) якість навчання; 3) міжнародне визнання.

Перший інтегральний критерій охоплює 10 показників: 1) кількість штатних співробітників, обраних академіками НАН України (вага 22); 2) кількість штатних співробітників, обраних член-кореспондентами НАН України (вага 10); 3) кількість штатних співробітників, обраних академіками державних галузевих академій (УААН, АМНУ, АПНУ (педагоги), АПНУ (правники), АМУ (вага 6); 4) кількість штатних співробітників, обраних член-кореспондентами державних галузевих академій (вага 3,3); 5) кількість професорів серед штатних співробітників ВНЗ (вага 2,6); 6) кількість доцентів серед штатних співробітників ВНЗ (вага 0,6); 7) кількість докторів наук серед штатних співробітників ВНЗ (вага 2,5); 8) кількість кандидатів наук серед штатних співробітників (вага 0,5); 9) кількість штатних співробітників, нагороджених державними преміями в галузі науки і техніки та ім. Т. Шевченка (вага 2,0); 10) кількість патентів на винаходи, промислові зразки, корисні моделі, отримані ВНЗ за 2007 рік (вага 0,5).

Другий інтегральний критерій охоплює 4 показники: 11) кількість студентів переможців і призерів міжнародних олімпіад та конкурсів (вага 7,5); 12) кількість студентів переможців та призерів загальноукраїнських олімпіад та конкурсів (вага 1,5); 13) співвідношення кількості магістрів до кількості спеціалістів і бакалаврів (вага 7); 14) масштаб ВНЗ, рівень розвитку його навчальної та наукової бази (вага 14).

Третій інтегральний критерій охоплює 6 показників: 15) кількість іноземних студентів у ВНЗ (вага 8); 16) членство ВНЗ в Європейській асоціації університетів (вага 4); 17) членство ВНЗ у Великій хартії університетів (вага 3); 18) членство ВНЗ у Євразійській асоціації університетів (вага 2); 19) членство ВНЗ в мережі університетів країн Чорноморського регіону (вага 2); 20) членство ВНЗ в Міжнародній асоціації університетів (вага 1).

У цій рейтинговій таблиці, що містить 200 рядків, Вінницький національний технічний університет, який я очолюю, набравши 23-ю суму балів за усіма критеріями, розмістився на 23 рядку, тобто посів 23-є місце.

Але, якби університети порівнювались лише за першими 10-ма показниками, що задають значення першого інтегрального критерію, який характеризує якість професорсько-викладацького складу, то наш ВНТУ піднявся б на 8-е місце. Однак мене і 23-с цілком задоволило. Особливо на фоні того, що минулого року ця ж кафедра ЮНЕСКО визначила нашому університету лише 118-е місце. Моя критика методики цієї кафедри була опублікована в №15 за 2007 рік «Дзеркала тижня» та у моїй попередній книзі «Вибірковий і, звичайно ж, тенденційний літопис, або я так думаю», тож, я не буду повторюватись, а відзначу лише те, що при складанні нинішнього рейтингу «Топ-200» кафедра ЮНЕСКО використала більш об'єктивні дані та відповідальніше поставилась до підрахунків, однак деяких принципових недоліків вона припустилась і при складанні цієї рейтингової таблиці. Ну, наприклад, левову частку значення другого інтегрального критерію, який характеризує якість навчання, і у цій таблиці продовжує визначати відношення кількості магістрів до сумарної кількості спеціалістів та бакалаврів, що є стимулом для університетів переводити на магістерські програми навіть тих студентів, які з другого чи третього заходу взяли бакалаврську планку, і що входить в протиріччя з Законами України про освіту та про вищу освіту, згідно з якими спеціаліст і магістр являють собою один рівень освіти і записані в текстах законів в одному рядку через кому. Тож, в нинішньому українському правовому полі у чисельнику цього співвідношення повинна була б стояти сукупність кількості магістрів і спеціалістів, а в знаменнику — кількість бакалаврів. І якби цей показник підраховувати саме у такий спосіб, то Вінницький фінансово-економічний університет, який у рейтинговій таблиці «Топ-200» посів 51-е місце, опинився б на 151-му місці поряд з Львівською комерційною академією, яка має значення першого та третього інтегрального критеріїв такі ж, як і цей університет. Залишилось незрозумілим також і те, чому ваговий коефіцієнт академіка галузевої державної академії визначений майже у 4 рази нижчим, ніж у академіка НАНУ і навіть нижчим майже у 2 рази, ніж у член-кора НАНУ. — Чому ж тоді держава платить галузевому академіку 80% стипендії академіка НАНУ, а член-кору НАНУ лише 60%? Викликає сумнів також і те, чому якимось, ну хоча б мінімальним ваговим коефіцієнтом не враховано членство в інших, окрім наведених, відомих міжнародних асоціаціях, наприклад в Міжнародній федерації винахідницьких організацій IFIA, та в консорціумах університетів, які спільно виконують проекти за Європейською програмою «Tempus-Tacis» — адже це теж є факторами міжнародного визнання. Ну, і звичайно ж, не може не дивувати введення в другий інтегральний критерій, присвячений оцінці якості навчання, показ-

ника за №14 — масштаб ВНЗ. Образно висловлюючись, це означає, що та фабрика, яка за рік випустить мільйон пар калош, за цим показником котується вище, ніж та, яка за рік випустить 200 тисяч пар модельних туфель. Чисто радянський «валовий» критерій, при використанні якого ні Масачусетський технологічний інститут, який має 10 тисяч студентів, ні, тим паче, Каліфорнійський технологічний інститут, в якому навчаються лише 2 тисячі студентів (обидва входять в десятку кращих університетів світу) у нас би у десятку кращих із-за малості цього показника не попали б.

Але для мене, як ректора одного із вінницьких університетів, який прагне мати найбільше абітурієнтів із числа вінничан, найважливішим є те, що в рейтинговій таблиці «Топ-200» за 2007 рік наш університет має найвищий рейтинг і посідає найвище місце, оскільки Вінницький національний медичний університет ім. М. Пирогова є 30-им, Вінницький торгівельно-економічний інститут (як структурний підрозділ Київського національного торгівельно-економічного університету) – 45-им, Вінницький державний аграрний університет – 153-им, а Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського – 166-им. Тому у цьому році критичних статей до «Дзеркала тижня» я не писатиму, оскільки, по-перше, доведеться повторювати майже усі ті ж самі аргументи, а, по-друге, нинішнє 23-є місце нашого університету в рейтинговій таблиці мене цілком влаштовує.

До речі, до складу президії Академії педагогічних наук України входять 5 ректорів – я (Вінницький національний технічний університет), Олексій Чебікін (Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Ушинського – Одеса), Віктор Андрущенко (Національний педагогічний університет ім. М. Драгоманова – Київ), Володимир Кравець (Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка) та Іван Прокопенко (Харківський національний педагогічний університет ім. Г. Сковороди). Саме в такому порядку у різних рядках рейтингової таблиці «Топ-200» розмістились вказані університети. Тож, і мені присімно, і думаю, присімно Президенту АПНУ Василю Кременю, котрий є головою Наглядової ради нашого університету, що саме Вінницький національний технічний університет, який я очолюю, посів найвищу сходинку у рейтинговій таблиці серед університетів, де ректорами інші члени президії нашої академії.

Б. І. Мокін,
ректор Вінницького національного
технічного університету,
доктор технічних наук, професор,
академік Академії
педагогічних наук України

Фаховий конкурс

ЗМАГАННЯ КІБЕРНЕТИКІВ

Два перших і одне друге місце здобули студенти нашого ВНТУ на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт із напрямку «Інформатика і кібернетика».

На конкурс надійшли понад 80 праць, але до участі було допущено 73 роботи із 35 ВНЗ.

Перший етап 2-го туру конкурсу відбувся у березні. Журі конкурсу, до складу якого надійшли провідні науковці у галузі інформаційних технологій з Києва, Одеси, Миколаєва, Тернополя і Вінниці, розглянуло роботи учасників і відібрали 24 найкращих. Авторів цих робіт і запросили на підсумкову конференцію, що відбулася 21-23 квітня у нашому ВНТУ. Серед запрошенних – студенти ВНЗ Києва, Харкова, Донецька, Одеси, Тернополя, Запоріжжя, Сум, Миколаєва, Дніпродзержинська, Краматорська, Кременчука та Вінниці. На конференції юні автори виступили з доповідю (презентацією) за результатами роботи та в науковій дискусії захищали її.

Рішенням журі конкурсу нагороджено

ДИПЛОМОМ I СТУПЕНЯ

Сергія Богомолова (науковий керівник – професор О.Д.АЗАРОВ) – ВНТУ;

Олексія Москвіна (н.к. – проф. В.М.Дубовий) – ВНТУ;

Наталію Долбню (н.к. – доц. В.О.Гороховатський) – ХНУРЕ;

Андрія Пухалевича (н.к. – доц. С.Б.Приходько) – НУКБ ім. адмірала Макарова (Миколаїв);

Андрія Буряка, Миколу Чорного (н.к. – с.н.с. І.М. Головко) – НТУУ «КПІ»

Бориса Міхніча, Ярославу Михайлена (н.к. – проф. І.Б. Туркін) – НАУ ім. Жуковського «ХАІ»;

Дмитра Тягунова, Богдана Порохненка, Олексія Львова (н.к. – О.Г.Бедняк) – Запорізький НТУ.

ДИПЛОМОМ II СТУПЕНЯ

Олену Ільченко (н.к. – проф. В.С.Осадчук) – ВНТУ;

Андрія Пухалевича (н. к. – доц. А.В.Пукас) – Тернопольський НЕУ;

Ігоря Семенюка (н.к. – с.н.с. І.Г. Кіріллов) – Харківський університет повітряних сил ім. Івана Кожедуба;

Олександру Отиско (н.к. – доц. П.В. Балабух) – Дніпродзержинський ДТУ;

Євгена Логачова, Олександра Туренка – ХНАДУ;

Миколу Коваля (н.к. – доц. Г.В. Славко) – Кременчуцький ДПУ ім. М.Остроградського;

Антона Лебединського (н.к. – доц. С.П. Євсеєв, доц. С.В. Кавун) – Харківський НЕУ.

ДИПЛОМОМ III СТУПЕНЯ

Олексія Лебедєва, Ірину Кулю (н.к. – доц. Н.В. Білоус) – ХНУРЕ;

Аллу Мельник (н.к. – доц. П.В. Сагайда) – Донбаська ДМА;

Василя Лівенського (н.к. – доц. О.С.) – ОНПУ;

Марину Цабенку (н.к. – доц. С.В. Ясинський) – Дніпродзержинський ДТУ;

Ольгу Дунаєвську (наук. кер. – проф. Раскін Л.Г.) – НТУ «ХПІ»;

Максима Коломійця (н.к. – доц. С.П. Шаповалов) – Сумський ДУ;

Анастасію Пушкіну (н.к. – доц. С.Г. Петренко) – Донецький НУ.

Для учасників конференції зорганізували цікаві екскурсії. Усіх учасників підсумкової конференції отримали почесні дипломи та спеціальні призи від спонсорів.

Alma mater

УНІВЕРСИТЕТ СВЯТКУВАВ ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ

—Зверну увагу на ті наші здобутки, які офіційно відзначено в доповіді міністра на підсумковому засіданні колегії Міністерства освіти і науки України. Матеріали колегії опубліковані в газеті «Освіта України» за 21 березня. І про нас йшлося не в переліку, а обособлено.

ВНТУ відзначено як єдиний технічний ВНЗ України, який зумів за цих непростих умов забезпечити студентів проходженням виробничої практики. Робітничі професії, які отримують студенти на першому курсі, дають нам можливість на кожному наступному курсі під час робітничих триместрів направляти студентів на робочі місця. На підприємствах студенти не лише практично освоюють навики своєї майбутньої інженерної спеціальності, а й навіть отримують за це зарплату.

Друге на що звернув увагу міністр у своїй доповіді, це те, що **ВНТУ має по-тужні зв'язки з іншими університетами Європи** — щороку виконуємо по кілька проектів за програмою TEMPUS з університетами Швеції, Німеччини, Данії, Португалії, Іспанії, Румунії, інших країн світу. Сьогодні Україна активно долучилась до Болонського процесу, який Європа започаткувала, аби вдосконалити свою систему освіти до рівня Америки і Канади. А наш університет з 1991 року працює за канадо-американською системою. Отож, усі ВНЗ Європи і нашої держави рухаються за нами.

Стосовно наукових здобутків. **ВНТУ єдиний ВНЗ України, який є членом IFIA** — Міжнародної асоціації винахідницьких організацій (Женева). І за кількістю патентів, які щороку отримуємо, заслужено там перебуваємо. Приклад з тих же підсумкових матеріалів МОНУ: впродовж 2007 року КПІ, який у 6 разів має більше за ВНТУ науковців і викладачів, отримав 155 па-

20 квітня 1994 року підписано Указ про надання Вінницькому політехнічному інституту статусу університету. І теж навесні 48 років тому створено загально-технічний факультет Київського інституту харчової промисловості, який започаткував у Вінниці технічний ВНЗ — наш Вінницький національний технічний університет.

З чим зустрічаємо своє свято? У вітальному слові ректор університету, заслужений діяч науки і техніки України, доктор технічних наук, академік Академії педагогічних наук України Борис Мокін наголосив на досягненнях:

тентів на винаходи. Ми отримали 165. Тобто наша ефективність роботи у 6 разів вища, аніж у КПІ.

Особливі рядки присвячені в матеріалах колегії нашій системі виховної роботи. Курс практичної культурології, який викладається у ВНТУ, не має аналогів в жодному університеті України. Ми дійсно готуємо не просто інженерів, а технічну інтелігенцію.

Тож, зустрічаємо День університету з гарними здобутками. І я, як ректор, дякую, що кожен вніс свій вклад у наші досягнення. Нових нам успіхів!

Від усього студентського загалу говорила голова студентської ради ВНТУ Тетяна Черняхович:

— У цих стінах ми не тільки навчаємося, не тільки здобуваємо знання, ми здобуваємо життєвий досвід. Проходимо шлях еволюції людини від самопізнання до самотворчості. Вчимося сприймати життєві проблеми як перспективу. І це є величезна праця викладачів університету, дієвість системи виховної роботи у нашому ВНТУ.

На Х міжнародній виставці «Сучасна освіта в Україні-2007» університет відзначений срібною медаллю у номінації «Інтеграція освіти і науки», почесним званням Лідер сучасної освіти — за діяльність з інноваційного розвитку освіти України, Дипломом виставки за вагомий внесок у модернізацію національної системи освіти.

На XI міжнародній виставці «Сучасна освіта в Україні-2008» наш ВНТУ нагороджений срібною медаллю за інноватику у вищій освіті і також удостоєний високого звання Лідер сучасної освіти — за багаторічну інноваційну педагогічну діяльність з модернізації освіти України.

Ректор університету Борис Мокін за пілну організаторську роботу з інноваційного розвитку освіти України

відзначений Подякою Міністерства освіти і науки України та Академії педагогічних наук України.

На двох виставках винаходів IFIA розробки наших науковців отримали 4 золоті, дві срібніх і бронзову медаль.

У День нашого свята у ВНТУ переважали іноземні делегації.

— У вас дуже перспективний університет, успіхів з кожним роком все більше, готуєте фахівців високого рівня, — говорить **професор, доктор інженерії Міхал Граматіку, технічний університет міста Сучава (Румунія)**. — Передаю від нашого ректора побажання, щоб співробітництво між нашими університетами розширявалось як стосовно науки, так і культури та спорту. Варт налагодити активніший обмін студентів. Зaproшуємо і викладачів у Сучаву до нас.

— Ми раді, що беремо участь в урочистостях одного з найпрестижніших університетів України, — зауважує **декан факультету науки та інженерії металів технічного університету міста Ясси (Румунія), професор, доктор інженерії Юліан Іоніце**. — Ваш університет має високий рівень наукових досліджень. З 1994 року ми активно співробітчуємо, маємо спільні наукові роботи. Нині є плани разом брати участь у європейських проектах. Успіхів нам у спільній роботі!

До речі, саме Ясський технічний університет у 1994 році був нашим підручником, коли ВНТУ приймали в IFIA.

Традиційно у День університету радісно вшановуємо усіх, хто примножує славу ВНТУ.

Почесне звання Заслужений працівник освіти України Указом президента присвоєно директору Інституту ITKI, завідувачу кафедри ОТ, доктору технічних наук, професору Олексію Азарову за значний особистий внесок у соціально-культурний

розвиток України, вагомі трудові досягнення.

Відзнаками МОН України нагороджені

нагрудним знаком «За наукові досягнення» директор Інституту МАД, завідувач кафедри ММСС, доктор технічних наук, професор Віталій Мокін;

нагрудним знаком «Відмінник освіти України» директор ІнМТ, кандидат технічних наук, професор Юрій Бурсінніков;

кандидат технічних наук, доцент кафедри ПЗ Володимир Майданюк;

Почесною грамотою МОНУ перший проректор ВНТУ, завідувач кафедри ЕМСАПТ, доктор технічних наук, професор Володимир Грабко;

директор ІнРТЗП, завідувач кафедри ТСТБ, доктор технічних наук, професор Василь Кичак;

завідувач кафедри ММЕ, доктор економічних наук, професор Олег Мороз;

кандидат технічних наук, доцент кафедри ЕМСАПТ Михайло Розводюк.

Віншували за успішну організацію співробітництва ВНТУ з європейськими університетами у межах виконання проектів TEMPUS проректора ВНТУ, кандидата технічних наук, доцента Віктора Мізерного;

доцентів Андрія Ярового та Андрія Кожем'яку, які здобули грант президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених;

ВНТУ з днем народження вітає декан факультету науки та інженерії металів технічного університету міста Ясси (Румунія), професор, доктор інженерії Юліан Іоніце

Третина тих, хто захистив кандидатські дисертації

студента Олега Фефермана, що отримав стипендію президента України;

голову профкому ВНТУ Василя Ковальчука за перше місце, яке здобула профспілка співробітників нашого ВНТУ, у всеукраїнському оглядині-конкурсі на кращу первинну профспілкову організацію;

доцента кафедри КСПП Михайла Стрельбицького та його літературного вихованця, аспіранта Дмитра Штрафеля, які стали першими лауреата премії імені Михайла Стельмаха.

З пошаною і любов'ю запросили на сцену **полковника у відставці, начальника відділу охорони праці Василя Овсійовича Компанія**. Його трудовий шлях розпочався у листопаді 1941 року з посади командира саперного взводу. Усю війну був у діючій армії. Нагороджений багатьма медалями та орденами. Серед них медаль «За відвагу» та три ордени Вітчизняної війни. Понад 20 років працює в нашому університеті. Цьогоріч завершує свою трудову діяльність. Людина сумління і совіті. Він має великий талант доброзичливості. Ректор вручив Василеві Овсійовичу Почесну грамоту і подякував за багаторічну плідну діяльність на благо університету.

Вітали команду програмістів ВНТУ — Дмитро Коржик, Дмитро Білоус і Андрій Козачук (тренер — кандидат технічних наук, доцент Володимир Месюра), яка у фіналі всесвітньої першості з програмування (6—10 квітня м. Банф (Канада) здобула 32 місце серед 100 кращих команд світу.

Шановували за значні наукові досягнення кращих магістрів наукового напрямку, нині уже аспірантів. А також переможців конкурсу педагогічної майстерності: **кращим лектором визнана Олена Чекаліна, а у номінації «найкраще лабораторне практичне заняття» — Олена Лонська.**

В університеті діє 5 спеціалізованих учених рад з правом приймати до розгляду та проводити захисти докторських та кандидатських дисертацій. З жовтня 2006 року по квітень 2008

року співробітниками університету захищено 4 докторських та 36 кандидатських дисертацій. Одним із основним факторів, який дозволяє досягати високих результатів, є чітко організована робота ІнМД.

За успішний захист докторських дисертацій вішановувались

завідувач кафедри підготовки менеджерів Олена Мороз,

професор кафедри обчислювальної техніки Сергій Перевозніков,

завідувач кафедри фінансі і кредит Віталій Занько,

професор кафедри вищої математики Віра Петruk.

А тих, хто захистив кандидатські дисертації, університетська сцена ледь вмістила!

Вітали також учених, котрі підготували найбільше кандидатів наук — це доктори наук, професори Борис Мокін, Микола Філинюк, Роман Квітний, Володимир Кожем'яко, Олег Мороз та Олексій Азаров.

Найбільші в університеті обсягі господарської тематики виконані колективами

науково-дослідної лабораторії ефективних будівельних конструкцій (завідувач лабораторії і науковий керівник робіт Олександр Войцехівський (за вагомий особистий внесок у розвиток будівельної галузі Вінницька ОДА і обрада відзначили Олександра Владиславовича почесною грамотою);

НДЛ екологічних досліджень і екологічного моніторингу (завідувач лабораторії і науковий керівник робіт Віталій Мокін);

кафедри автомобілів та транспортного менеджменту (наукові керівники робіт Віктор Біліченко та Юрій Бурсінніков);

НТЦ «Аналого-цифрові системи» (завідувач Віктор Стейскаль);

кафедри проектування медико-біологічної апаратури (завідувач і науковий керівник робіт Сергій Злєпко).

Вітали найкращих кураторів, призерів всеукраїнських студентських олімпіад і конкурсів студентських наукових робіт, спортсменів, які досягли успіху на українському і світовому рівні...

— Я дякую університету за можливість і навчатися, і займатися спортом, знайомитись з культурою України, — вищуканою українською мовою звернувся до святкової зали член збірної ВНТУ з футболу, камерунець Хаппі Майк Ален. — Я дякую усім викладачам. Рухаймося уперед!

Рівень

НАШ ІГОР ВАСИЛЬЄВ – НАЙКРАЩИЙ З «СУА»

Переможцем Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Системи управління і автоматики» став студент нашого університету Ігор Васильєв.

Традиційно щороку в квітні Інститут автоматики, електроніки та комп’ютерних систем управління ВНТУ під егідою Міністерства освіти і науки України проводить другий етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Системи управління і автоматики», яку започаткував за власної ініціативи ще в 1999 році. Цьогоріч олімпіада відбулась уже вдруге. З кожним роком вона набуває все більшої популярності серед вищих навчальних закладів України, які готують фахівців цієї спеціальності та споріднених.

Головною метою олімпіади є:

▼ виявлення найталановитіших студентів у провідних університетах країни;

▼ обмін досвідом серед викладачів різних ВНЗ: обговорення навчальних планів підготовки фахівців, змісту курсів, методик викладання; особлива увага надається обговоренню питань, пов’язаних з важливістю популяризації новітніх інформаційних технологій, зокрема, дистанційної форми навчання.

Нині олімпіада зібрала понад 50 представників 20 провідних ВНЗ України: Харківський національний університет радіоелектроніки «ХНУРЕ», Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», Донецький національний технічний університет, Севастопольський національний технічний університет, Криворізький національний технічний університет, Херсонський національний технічний університет, Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Кременчуцький державний політехнічний університет ім. М. В. Остроградського, Кіровоградський національний технічний університет, Луцький державний технічний університет, Приазовський державний технічний університет, Національна металургійна академія України, Житомирський військовий інститут Національного авіаційного університету, Житомирський державний технологічний університет, Державний університет інформатики і штучного інтелекту та інші флагмани української освіти.

Більшість навчальних закладів України відрядила на олімпіаду трьох своїх кращих представників.

Як завжди, олімпіада проводилась в два етапи. Перший відбувався у кожному ВНЗ, а вже його переможці брали участь у другому етапі у Вінниці.

Другий етап, в свою чергу, був поділений на два тури: теоретичний та практичний. Для вирішення завдань практичного туру олімпійцям були надані найкращі комп’ютерні класи університету. Учасникам пропонувались завдання з профільних дисциплін спеціальності «Системи управління і автоматики», серед яких, до речі, були завдання, що надійшли науковці різних ВНЗ країни.

Роботи учасників олімпіади (як це завжди робилося і на вступних іспитах до ВНТУ) шифрувались 6-значними кодами, котрі обирали собі самі автори робіт. Інформація про коди до завершення олімпіади зберігалась у сейфі в закритому конверті за підписами всіх членів журі. До речі, за положенням понад половину членів журі є представниками інших ВНЗ. Проміжні результати після першого та другого туру наводились також у зашифрованому вигляді. Таким чином, досягалось абсолютно об’єктивне оцінювання робіт учасників олімпіади.

Найкращі результати показали представники Вінницького національного технічного університету, Харківського

Диплом I ступеня вручає переможцеві олімпіади Ігорю Васильєву перший проректор ВНТУ, доктор технічних наук, професор Володимир Грабко

національного університету радіоелектроніки «ХНУРЕ», Харківського національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «ХАІ».

Переможцями олімпіади стали:

I місце: — Ігор Васильєв, Вінницький національний технічний університет;

II місце: — Артем Андрієв, Харківський національний університет радіоелектроніки,

— Петро Кулаков, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»;

III місце: — Петро Хомчук, Вінницький національний технічний університет,

— Андрій Кушпіль, Кременчуцький державний політехнічний університет ім. М. В. Остроградського,

— Андрій Ницик, Харківський національний університет радіоелектроніки.

Як і в попередні роки спонсори олімпіади — LIANA, «ARICENT-Україна», ІВП «Інновінн», Вінницька торгово-промислова палата, ТОВ «НоВа», «КіївСтар» — забезпечили потужний призовий фонд для переможців олімпіади.

За перше призове місце окрім диплому I ступеня переможцю вручено лазерний принтер. За другі призові місця — дипломи II ступеня та мобільні телефони «NOKIA». За треті призові місця дипломи III ступеня та комп’ютерний планшет, DVD-програмувач, цифровий фотоапарат, BlueTooth.

До того ж найактивніші учасники олімпіади в різних номінаціях отримали заохочувальні призи: лазерний принтер, сканер, BlueTooth. Врешті усі олімпійці на згадку про вінницькі змагання з СУА отримали подарунки: калькулятори, сумки для CD/DVD дисків, стартові пакети для мобільних телефонів, банківські картки, касетниці, брелки тощо.

Після напруженої розумової роботи юних гостей університету ми запросили на екскурсію до музею М.І. Пирогова, ознайомили з визначними місцями Вінниці, і, звісно, показали наш університетський художній музей. Студенти ВНЗ України не приховували свого захоплення, здивування та зачарування багатою мистецькою колекцією університету.

Майбутні спеціалісти з СУА чудово провели час, отримали незабутні враження. А олімпіада вже вкотре підтвердила високу якість підготовки таких фахівців вищими навчальними закладами України.

Анатолій ВАСЮРА, директор ІНАЕКСУ, професор

Змагаємося!

У IV КОНКУРСІ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ПЕРЕМОГЛИ ОЛЕНИ — ЧЕКАЛЬНА І ЛОНСЬКА

Конкурс педагогічної майстерності серед магістрантів наукового напрямку було запроваджено Інститутом магістратури, аспірантури та докторантури чотири роки тому, аби підтримати творчу ініціативу магістрантів-науковців та підвищити навчально-методичний рівень проведення заняття в рамках дисципліни «Педагогічний практикум». За програмою цієї навчальної дисципліни магістранти під керівництвом досвідчених викладачів кафедр фахового спрямування здійснюють підготовку та проведення 12 годин лекційних, практичних чи лабораторних занять у студентській аудиторії.

Конкурс педагогічної майстерності проводиться в два етапи: на рівні фахових інститутів за підсумками інститутських комісій визначаються переможці, які у другому турі змагаються за звання кращого лектора та викладача практичних і лабораторних занять серед магістрантів університету. Для оцінювання другого етапу конкурсу запросили компетентне журі, до складу якого увійшли викладачі з різних фахових інститутів: викладач кафедри культурології Оксана Залюбівська, к. е. н., доцент кафедри ФК Василь Фурик, к. т. н., доцент кафедри ТКСТБ Сергій Кононов, к. т. н., доцент кафедри ІС Тамара Савчук, к. т. н., ст. викладач кафедри ОТ Ірина Колесник, к. т. н., доцент кафедри ТГП Сергій Шаманський, к. т. н., доцент кафедри МРВОАВ Ігор Севаст'яннов, к. т. н., доцент кафедри ЕСС Світлана Бевз.

Теоретичні основи системи знань про діючі закони навчально-виховного процесу та практичні підходи використання сучасних методів, засобів та технологій педагогічного взаємопливу в контексті ситуаційного навчання подавалися в межах дисципліни «Методика педагогічної майстерності» викладачем кафедри культурології Оксаною Залюбівською, яка щороку опікується проведенням цього конкурсу і є постійним членом журі викладачів та рецензентом методичних розробок відкритих заняття магістрантів. До речі, за умовами конкурсу, крім журі викладачів, передбачено формування незалежного журі студентів з числа магістрантів, які не навчаються в одному профільному інституті з конкурсантами. Оцінювання конкурсу проводилось в інтерактивному режимі в середовищі автоматизованої програми підрахунку рейтингу конкурсантів на сайті ІнМАД <http://imad.vstu.vinnica.ua/>. Для цього було розроблено семибалльну шкалу оцінювання, яка дозволила детальніше розгорнути верхню межу якісних критеріїв оцінювання: «зразково», «відмінно», «дуже добре», «добре», «не дуже добре», «задовільно», «нездовільно». Слід зауважити, що самих узагальнених критеріїв було вісімнадцять, серед яких при оцінюванні більшу вагу мали наявність традиційних методик проведення заняття, використання креативних підходів та розробка власних моделей проведення заняття, результативність заняття, репрезентативність проведення заняття (використання допоміжних наочних засобів, презентацій, роздаткового матеріалу, технічних засобів), якість педагогічного спілкування (культура мовлення, невербальний

прояви поведінки — жестикуляція, міміка, емоційність і т. д.).

Обговорення відкритих занять проводилось аудиторно — безпосередньо після заняття викладачі та магістранти спільно аналізували якісні характеристики проведеного заняття. Далі обговорення переносилося у віртуальну площину форуму ІнМАД, де пожвавлювалось в темах форумів конкурсантів.

Інформаційні матеріали конкурсу (положення про проведення конкурсу, вимоги до участі в конкурсі, зразки методичних розробок заняття, критерії оцінювання відкритих занять, розклад проведення занять конкурсантами) були опубліковані на форумі ще до початку проведення конкурсу.

Переможниці IV конкурсу педагогічної майстерності серед магістрантів ВНТУ

За результатами IV конкурсу педагогічної майстерності серед магістрантів ВНТУ переможцями стали

— у номінації на краще проведення лекційного заняття:

- 1 місце — Олена Чекальна (ІнРТЗП);
- 2 місце — Оксана Бойко (ІнАЕКСУ);
- 3 місце — Олена Гіль (ІнМЕЕЕК);

— у номінації на краще проведення практичного чи лабораторного заняття:

- 1 місце — Олена Лонська (ІнЕЕЕМ);
- 2 місце — Світлана Богатчук (ІнІТКІ);
- 3 місце — Юрій Добранюк (ІнМТ).

Конкурсна комісія викладачів відзначила ріст загального рівня проведення відкритих занять магістрантами у порівнянні з конкурсами минулых років.

На урочистому святкуванні Дня університету переможців конкурсу педагогічної майстерності було нагороджено почесними грамотами.

Світлана БЕВЗ, кандидат технічних наук, доцент, заступник директора ІнМАД з магістратури

Під фантастичним куполом «Айс Авеню»
в будь-яку пору року — зима!

«Танці з викладачами» на «Айс Авеню»

Наш Вінницький національний технічний університет віднині перший і дотепер єдиний ВНЗ України, який має у структурі свого спортивного комплексу льодовий манеж. Днями відбулось пишне відкриття цього розкішного, вибудованого за найсучаснішими технічними вимогами льодового палацу.

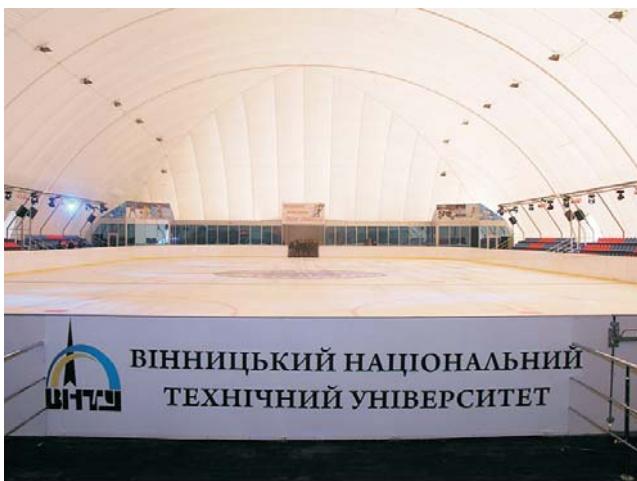
Рік тому, коли ВНТУ виконував міжнародний проект за програмою TEMPUS «Вивчення досвіду фандрайзингу європейських університетів» (фандрайзинг — це залучення коштів або послуг для розвитку освітньої діяльності чи університету загалом), з ідеєю створити льодовий комплекс звернувся випускник університету Сергій Горобець, нині директор приватного підприємства «Оскар-С». Задум чудово вписався у плани підготовки до піввікового ювілею Вінницького «політеху», а тому отримав схвалення і ректора, і Ученої

Ректор Вінницького національного технічного університету Борис Мокін і випускник ВНТУ, директор «Айс Авеню» Сергій Горобець урочисто перерізають червону стрічку

ради ВНТУ, і загальних зборів трудового колективу, і студентського самоврядування, і Наглядової ради університету.

З'явилася ковзанка, якій абсолютно байдуже до пір року, на місці двох футбольних полів (а усього у ВНЗ їх шість) поблизу корпусу, де навчаються майбутні будівельники. Тож, вони впродовж півроку могли спостерігати за високою культурою спорудження льодового комплексу. З'явився він на засадах про спільну діяльність університету і фірми «Оскар-С», яка спорудила його за свої кошти.

Льодовий палац чекає студентів

А університетський загал чекає відкриття «Айс Авеню»

На льоду «Айс Авеню» ректор університету Борис Мокін

Сергій Горобець, котрий і став генеральним директором «Айс Авеню», побував на усіх льодових комплексах такого типу як в нашій країні, так і за кордоном, аби відібрати для свого проекту усе найкраще.

«Айс Авеню» має загальну площину 3.700 м² (1640 м² власне каток) і є найбільшим в Україні серед льодових манежів такої конструкції. Для створення льоду застосоване італійське обладнання. Тут можуть відбуватися і офіційні хокейні матчі. Передбачено і 500 глядацьких місць. Повністю автоматизована та комп'ютеризована пропускна система. Тим, хто не має власних, на прокат пропонується 600 пар ковзанів кращих світових брендів. Завдяки «Айс Авеню» у Вінниці стає популярним новий формат дозвілля — ковзани і лід. До того ж є усі підстави сподіватися, що у льодовому палаці виросте не один

Третіокурсники у льодовому палаці на заняттях з фізкультури

чемпіон з хокею і фігурного катання.

— Але для мене як ректора дуже важливим є інше, — те, що студенти нашого університету на уроках фізкультури безкоштовно кататимуться на ковзанах. — Говорить ректор ВНТУ, заслужений діяч науки і техніки України, доктор технічних наук, академік АПНУ Борис Мокін. — До речі, кваліфіковані інструктори навчатимуть тих студентів, які ніколи раніше на ковзанах не стояли. А для студентів, що бажають покататись на ковзанах частіше і за межами розкладу занять з фізкультури, діятимуть скидки з оплати.

Очільник університету веде досить активний спортивний спосіб життя, всіляко залучаючи до цього і своїх вихованців:

— Я планував на ковзанах зробити лише один круг вздовж борту льодового поля, але, зійшовши на каток о пів на восьму вечора, покинув його лише за двадцять хвилин до двад-

цять другої. Приємно було, згадавши молодість і забувши про свої літа, накручувати на льоду коло за колом. І зупинився я не тому, що обез силів, а тому, що слід було ще повернутись до університету і розглянути подані на підпис ректору документи.

А студенти на іграх КВН уже встигли запропонувати зорганізовувати в університетському льодовому палаці «Танці з викладачами». Оскільки травневі вихідні більшість університетських професорів і доцентів проводила не на маївках (дощило ж!), а саме на ковзанці, то не берімось вгадувати, хто кого перетанцює.

Фоторепортаж Сергія Маркова про відкриття льодового комплексу «Айс Авеню» можна переглянути на фотогалереї університету <http://photo.vstu.vinnica.ua/>

«Містеру Шарму-2008» РОБИТИ ЛАБОРАТОРНІ І КУРСОВІ ДОПОМАГАЄ... ДЖАЙВ

Уже вдванадцяте в День університету відбувся наш традиційний конкурс «Містер Шарм». Цьогоріч найвищий титул здобув третіокурсник Інституту інформаційних технологій і комп’ютерної інженерії Олег Філіпов. Він же став і «Містрем глядацьких симпатій».

— У перемозі впевнений не був, адже мої конкуренти були досить сильні. Вірніш сказати, інші конкурсанти, бо усі вони тепер мої друзі — ми одразу заприємнилися, ні в кого не було нездорово грагнення будь-що бути першим. Євген Тимченко фантастично довершено грає на гітарі. Саша Васьковський має просто чарівний голос, співає прекрасно. Діма Бланар талановитий гравець КВН. Миша Писаренко справжній майстер східних єдиноборств. Рома Кесарчук доповнить читець гумору.

А Олег танцює. Але так, що, і самий Терпсіхор був би гідним партнером. І без танцю свого життя хлопець просто не уявляє. Тож, і в конкурсному випробуванні «візитка» розповідав про себе мовою танцю — веселого, швидкого, пристрасного джайву, мрійливого, ніжного вальсу, яскравого, темпераментного танго... Переконаний, танець може передати будь-які почуття: жаль, сум, щастя, кохання... Танець здатен показати саме життя у всій його різноманітності.

Мріяв професійно займатися танцями, але завадив комп’ютер.

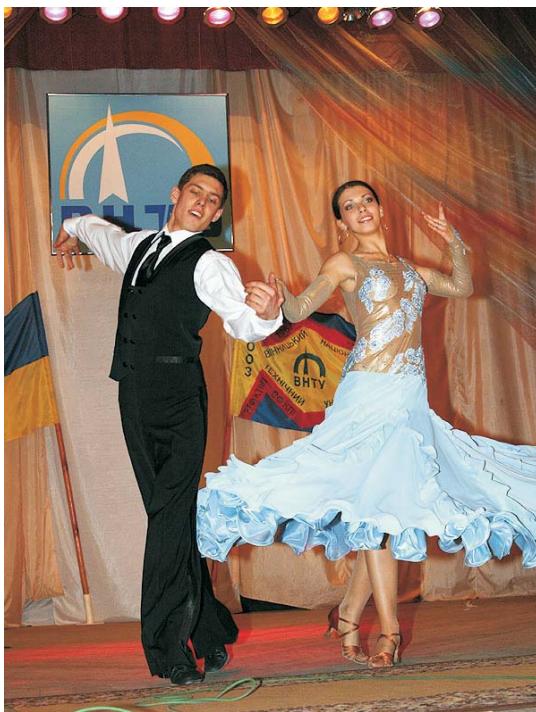
— Коли ж довідався, що у Вінницькому «політесі» такі можливості для розвитку сценічних талантів — це було вирішальним: поступатиму у ВНТУ! Уже знав про «Студентську осінь», тож, одразу для участі в ній запропонував декану свою кандидатуру.

Не відреагувати, встояти, коли звучить музика, для Олега завжди було проблематично — механізм танцю запускався ніби сам собою. Це помітили батьки і вирішили вдосконалювати його танцюальну енергію — з допомогою хореографа Людмили Коваль, керівника «Глорії-Данс». У конкурсі «Крок до зірок» цей ансамбль бального танцю рідного Олегоового міста Бар виграв 3 місце. Разом з колективом хлопець неодноразово виїздив і за кордон.

— Танцуючи, ніколи не відчуваю фізичного напруження, втім, — посміхається Олег. — Навпаки, чим енергійніший танець, тим більший отримую прилив енергії. Танці для мене розвантаження, відпочинок. Я не можу танцювати впівсили, повністю не викладаючись. Жодного м’яза не повинно бути байдужого. Завжди прагну, аби глядачі і розважились, і одержали позитивну енергію, життєву силу.

А навчати танцювати можна будь-кого, аби лише сама людина того прагнула — цього Олег певен:

— Слід насамперед знайти підхід до людини, допомогти її позбутися своєї затиснутості, скрутості, допомогти розкристи. Головне додуматись, відчути, як саме цій людині можна відкрити таїну танцю, відкрити так, аби вона зрозуміла,

«Містер Шарм-2008» Олег Філіпов
і Ірина Філіпчук

сприйняла. Є в мене один учень, він займається кікбоксінгом, а за півроку танцювати навчився так, що мені самому тепер уже не віриться, що кілька місяців тому він прийшов до мене зовсім нічого не зміочи.

Нині Олег викладач бальних танців у клубі ВНТУ. І у себе вдома в Бару також має учнів. Саме Олег готував дівчат до участі в конкурсі «Mic ВНТУ». Зараз є задум поставити «Тріотанго» — танго втрьох. А 19—21 травня братимемо участь у заняттях з практичної культурології, які будуть присвячені бальним танцям. Це постановка з 10 танців, які виконуватимуть три пари танцівників. І вже почали підготовку до 6 червня — звітного концерту університетських аматорських колективів.

А найулюбленіший Олегів танець — джайв.

— Музика звучить — і світ змінюється. Кажуть, що він втомливий для виконавця — але не для мене! Бува не знаю, як робити лабораторну чи курсову — джайв допоможе: вмікаю музику — мозок інтенсифікується, думки

живавішають і... приходить рішення.

Звик, аби музика мала ритм, щоб його відчував як передати в русі. Якщо не знає, як передати танцем, таку музику не може слухати. Тож, рок — не його.

Бурю емоцій і оплесків викликав на конкурсі «Весільний переполох». Цей динамічний і веселий танець Олег Філіпов поставив разом з Іриною Філіпчук — першокурсницею Інституту АЕКСУ.

— З Ірою дуже приємно танцювати, вона тонко відчуває мене як партнера.

Віднині мати більшу владу над часом допомагатиме Олегу годинник Casio з дарчим написом від постійного мецената університетських заходів дозвілля — студентського профкому.

— Я вперше відчула, що конкурс «Містер Шарм» може бути не просто розважальним, а осяяним інтелектом, романтизмом, шляхетністю і красою. — Говорить **голова журі конкурсу, проректор Тамара Буяльська**. — За 12 років жодного разу не було так, як нині — щоб усі творчі завдання були оцінені найвищим балом. У мене було відчуття, що я присутня на концерті не самодіяльного мистецтва, а професійного. Кожен конкурсант випромінював енергію позитиву, енергію поваги і до глядачів, і до університету, і один до одного. Це було надзвичайно красиво і надзвичайно високо. Мені хотілося б, аби цю планку, яку сьогоднішній конкурс підняв надзвичайно високо, ми зберегли надалі. Справді, журі було дуже важко визначити переможця. Кожен інститут має свого неперевершеного «Містера Шарма». А «Містер Шарм ВНТУ-2008» — Олег Філіпов!

Студентська Музда

**Рубрику веде
член Національної спілки письменників України,
доцент кафедри культурології Михайло СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ**

Чотири роки доповідала з року в рік Ольга Зелена свої літературознавчі дослідження на наукових конференціях Культурологічної секції ВНТУ, і, по правді кажучи, кожну з її доповідей можна було б готовувати до друку. Але... то об'єкт дослідження занадто вже науковцями висвітлений (Тарас Шевченко, Михайло Коцюбинський), то портфель «Студентської музи» перевантажений. Нарешті цим разом все відразу актуалізувалося: й теоретичні підходи, і сам об'єкт спостережень — творчість відомого поета-земляка — гумориста й сатирика Анатолія Гарматюка. Й от уже в статусі магістрата-науковця постає Ольга Зелена у нашій рубриці. Постає... навіть якоюсь мірою «перейшовши дорогу» мені, тої «Студентської музи» ведучому: адже сам, було, збирався під подібним кутом зору на Гарматюків творчий спадок поглянути... У цій статті О. Зеленої немає аж такого глибокого естетичного аналізу, але — хай уже: молоді тут, може, й видніше. Принаймні, коли вичитую в Ольжиних цих нотатках фразу «Страх — це емоція, а емоції включаються там, де відмовляє логіка або не вистачає потрібної інформації», ловлю себе на сумніві: чи дійшов би я такого висновку? Чи так би його сформулював?

СТРАХИ І ФОБІЇ СУЧАСНОГО СВІТУ ТА ЇХ ПОДОЛАННЯ В ГУМОРИСТИЦІ АНАТОЛІЯ ГАРМАТЮКА

Почуття страху відоме кожному. Воно супроводжує нас протягом усього життя: у дитинстві ми боїмся темряви та двійок, пізніше — байдужості з боку представників протилежної статі, втрати грошей, авторитету, з роками дедалі більше боїмось хвороб та смерті... З точки зору психології страх визначається як негативне явище: страх у людини характеризується депресивними психологічними станами, непокоєнням, нервуванням, прагненням вийти з неприємної ситуації, хоча він є природним явищем і виникає в процесі еволюції з метою захисту організму людини від усіляких небезпек первісного життя. Отож на питання «Чи хотіли б ви позбутися власних страхів та хвилювань?», майже всі відповіли б: «Так, звичайно».

Натомість гумор (та й сатира) є одним із найдієвіших засобів боротьби зі страхами. Та, на жаль, майже кожен може «показати страху язык» і посміятися над собою та власними хвилюваннями лише тоді, коли останні міцно сплять або є вже давно мертвими. У 10 років ми розповідаємо друзям, як безглаздо повелися роїків з 5 назад, коли загубилися на базарі; у 20 — ми тішимися над страхом показати батькам розірвані у третьому класі штані; у 30 — над хвилюваннями через завалену сесію на другому курсі. А чи можна сміятися страху прямо у його великих очі?

Спочатку гумор був одним із найдієвіших засобів боротьби з ворогами, а точніше із власними страхами перед ворогом. Так у передмові до збірника сатиричних та гумористичних творів українських письменників «Український сатирикон» Юрій Цеков наводить цікаві свідчення того, як найдавніша наша літописна пам'ятка — «Повість временних літ» — закарбувала приклади веселої вдачі наших предків і того, як сміх не тільки міг розважати, а й, коли треба, вкладати у руки меч. Жартівливий тон панує у так званих нищенських віршах мандрівних дяків. Ці вірші називалися ораціями. У них відбивалася весела вдача і водночас сумна житейська проза голодного існування школярів, їхня неймовірна винахідливість у прагненні не просто вижебрати щось на прожиток, а зробити це вишукано, блиснувши небуденним розумом і артистичним талантом. Цілі корпуси так званих нищенських віршів оспіувавали одне і те ж гасtronомічне царство, в якому володарюють ковбаси, пироги, книші та інший юстівний елемент, а царицею нерідко

виступає не що інше, як чарка оковитої. Зрозуміло, що і ця нібито безтурботна творчість була результатом далеко не веселкового, не безтурботного життя. Постійна тривога засинати на голодний шлунок змушувала творити, вигадувати, а головне жартувати, адже саме жарти часто-густо замінювали бідним школярам і тата, і маму, і миску вареників.

Російський літературознавець Михайло Михайлович Бахтін вважав, що сам по собі сміх є засобом переборення страху. Серйозність офіційна, авторитарна поєднується з насилиям, заборонами, обмеженнями. В такій серйозності завжди є елемент страху та залякування. Сміх же, навпаки, передбачає перемогу над страхом. Стверджував, що не існує заборон та обмежень, породжених сміхом, а навпаки, влада, насиля ніколи не розмовляють мовою жарту.

«Гумор — це рятівне коло на хвилях життя» — таким був девіз вінницького майстра гострого слівця сатирика Анатолія Гарматюка.

— Якби не сміявся, вже давно був би в іншому вимірі, — зізнавався автор, якому через проблеми із здоров'ям інколи бувало зовсім не до сміху. То справді треба мати талант — сміятися в кредит. Сміятися, коли доля повсякчас ніби випробовує — на стійкість, на мужність, на доброту.

Анатолій Панасович Гарматюк є автором десятків книг сатири і гумору, член Національної спілки письменників України, лауреат літературних премій імені Степана Олійника, Микити Годованця, Степана Руданського, переможець Всеукраїнського конкурсу на кращу байку. Незважаючи на те, що більшість його творів є надзвичайно життєвердними, у них він нерідко зачіпає найтемніші куточки непростої людської душі та надзвичайно дохідливо і легко вказує на те, в чому ми часто самі собі не наважуємося зізнатись.

Якщо повернутися безпосередньо до вимірів психологічних, то одним із найпоширеніших та найсильніших є безумовно страх перед фізичними стражданнями. Ми завжди боїмся тих, хто більший і міцніший за нас. Незважаючи на те, що цей різновид страху є, здавалося б, найпримітивнішим, подолати його непросто. У це важко повірити, але навіть хробакові можна прищепити умовний рефлекс на страх болю: вчені провели такий дослід, у якому звичайного земляного хробака пустили по вузькому тунелю між двома стінками, по одній з яких пустили електричний струм. Піддослідний, декілька разів притулившись

до неї, назавжди засвоїв, що ходити потрібно вздовж протилежної. Ось так і ми завжди уникаємо того, що несе загрозу нашому здоров'ю, інстинктивно схаємось ще тільки вгадуваних бальових відчуттів. У А. Гарматюка на цю тему з-поміж кращих — байка «Морквина»:

Носився лісом Заєць без упину
Й гукав:
— Хто з'їв мою морквину? —
Захекався вухатий, важко диші.
У відповідь — ні звуку. Тиша.
Ще більше Зайця розбирає гнів:
— Який це тип мою морквіну з'їв?! —
На ноги звісся Вепр, недбало кинув:
— Ну я, я з'їв твою морквину.
То й що із того?
— Смачного Вам! Смачного...

Однак для того, щоб вижити у людському суспільстві самих лише м'язів та пазурів замало. Тут необхідна винахідливість та гнучкість, які найчастіше є ефективною протидією грубій фізичній силі. Історія нашого світу багата на розповіді про королів та царів, яких мучили такі страхи та фобії, що їх простий селянин собі навіть уявити не міг. Влада і сила були причинами появи величезної кількості ворогів та небезпек, які підстерігали володарів на кожному кроці. Причому, чим міцнішими були мури палацу, чим більше охорони чатувало біля ложа вінценосця, тим вишуканішими та вибагливішими були методи зловмисників для подолання усіх перепон та мурів на шляху до поставленої мети. Про це — у байці «Свиня та Кінь»:

В селянському дворі Свиня
Боялася Коня,
Який за свинство міг одкрито
«Погладити» копитом.
Коня спитав маленький Лес:
— А ви Свині не боїтесь?
Кінь заіржав:
— Чого б мені боятися Свині? —
А згодом дивується Кінь:
В садку хтось розвалив курінь,
Під хатою понівечив корито,
Й за це було... Коня побито —
Хтось вперто чутку розпускав,
Що Кінь так набешкетував.

Розмову цю веду до чого?
Є ж парадокси, подивіться:
Бува, боятись треба того,
Який тебе бойтися!

Хвороблива потреба у самоствердженні, притаманна родові людському, не раз висміювалася А. Гарматюком у віршах різних жанрів. Та чи не найяскравіше вдалося це йому знову ж таки у байці. Байка називається «Рябків метод»:

Хто може в гаекані
Зрівнятися з Рябком?
Він навіть Тигрові
Всевладному долік:
Нагаекав, обізвав
Задріпаним котом
І, не чекаючи на відповідь,
Утік.

Існують суто людські страхи, формування яких спричинене культурним середовищем, так званим штучним світом людини: соціальними, моральними, етичними, релігійними, духовними нормами і цінностями і навіть уявою, яка відчує людину від світу природи. Коли людина задовольняє свої базові потреби у їжі, одязі та любові, її починають турбувати думки про самореалізацію, про те, щоб зайняти відповідний статус у суспільстві, стати КИМОСЬ. Хто не уявляє себе у дитинстві серйозним бізнесменом (або бізнесвуменом), якому відчинають двері і підносять каву, з яким завжди радяться, кого пова-

жають і, звичайно, трохи побоюються. Зрозуміло, що далеко не всі сподівання та надії втілюються в життя і... що ж в такім разі? А в такім разі відбувається компенсація та заповнення цієї душевної порожнечі будь-чим, а це, у свою чергу, створює ілюзію благополуччя і величі, порушення якої може завдати неймовірного болю та душевних страждань. Найцікавіше те, що чим доросліша і, здавалося б, розуміння людина, тим важче її визнавати свої маленькі і великі невдачі, тим тяжче вона переносить критику та повчання. І, певне, закономірним є те, що, висвітлюючи таку тему, наш байкар вдався до зображення неодушевленого персонажа — Цигарки:

Цигарка недокурена
Вроочисто
На смітнику розповідала всім:
— Я цілувалась
З видатним артистом!
Він був моїм..

Конкретні форми виявлення соціальних страхів (втім, як і парадоксальним чином пов'язаних з ними завищених соціальних претензій) залежать від особливостей історичної епохи і типу суспільства. Наприклад, в XVIII ст. страх вважався боягузом у дворяніна був сильнішим за страх можливої смерті, майже обов'язкової, якщо супротивник значно сильніший. Якщо говорити про наше 21 століття, століття безперешкодного доступу майже до будь-якої інформації, то одним із найпоширеніших страхов для дорослої людини з вищою освітою, а особливо якщо вона займає керівну посаду у солідній фірмі, є страх перед власним незнанням, нерозумінням, некомпетентістю. І найголовніше полягає у тому, що, на жаль, це непоконення у людини спричинене не тим, що вона виконує роботу, у якій нічого не тяжить, або недостатньо тяжить, а те, що про це дізнається оточення — ті, для кого він (вона) повинен бути абсолютним авторитетом, якого номінально поважають, якому довіряють і сили розуму якого, звичайно, побоюються. А мали б — шанувати. Відразу три Гарматюкових мініатюри тут просяться бути процитованими. Перша — ну, звичайно ж, «Про дурнів»:

Для дурнів не шкодую похвали,
Бо зобов'язані ми їм багато чим.
Як дурнями вони б же не були,
То бути б дурнями нам довелось самим.

Друга — «Неприємність»:

— Неприємність моого мужа жде.
— Що таке з ним трапилося? Де?
— В гостях він шампанське відкривав.
Корком в лоб начальнику попав.
— Ну, то й що такого в цім страшного?
— Чули гости звук, що був од цього!

Й, нарешті, третя — «Не знав»:

— Як при всіх посмів казати
Ти, що я — тутиця?
— Вибачай. Звідкіль же знати,
Що це — таємниця!

Страх — це емоція, а емоції включаються там, де відмовляє логіка або не вистачає потрібної інформації. Щоб залякати людину, достатньо в її звичну картину світу додати лише один мазок, але щоб він суттєво відрізнявся від того, що вона звикла бачити. Можливо, саме тому страх, який викликають у нас фільми жахів, тим більший, чим незрозумілішо є потвора на екрані. Чи звертали ви увагу на те, що монстри ніколи не потрапляють у комедійні ситуації: вони не чхають, не чухаються, не підковзуються на власній спині, їм не залязає у вуха комахи. Це пов'язано з тим, що ми не можемо боятися тих, над ким ми сміємося. Можливо, саме тому, моралістична сатира Анатолія Панасовича Гарматюка є настільки гострою.

Ольга ЗЕЛЕНА,
група МПАмн-07

Реалії

МОЛОДЬ У ЧАСИ ПОСТМОДЕРНУ

(філософський погляд)

Розмірковуючи над питаннями, що стосуються сучасної молоді, її цінностей неодмінно доводиться від поверхневих, очевидних речей заглиблюватись на той рівень, який власне їх породжує. У такому разі необхідно осмислювати ті соціальні умови життя, які сформувались у сучасному світі, а також світогляд відповідних соціальних груп цієї епохи.

У філософському, мистецькому та й не тільки в цих середовищах уже достатньо тривалий час говорять про постмодерн, про так звані ситуації постмодерну в культурі, в науці і т. п. Чим же вони характеризуються, ці ситуації? Загалом постмодерн відзначається антилогіцизмом (протестом проти логічних унормувань інтелектуальної діяльності), антидемаркаціонізмом (заперечення будь-яких

різких розмежувань різних напрямів діяльності: наука, релігія, міф, мистецтво і т.п.). З позиції постмодернізму майже про все можливе в людському житті вже є сказано в культурою. А відтак творчий процес сьогодні зводиться до перекомбінації відомих елементів, особливо це стосується мистецтва. По суті, можна сказати, що провідним стилем, передусім у живописі, стає колаж, який зайняв панівне становище і в ЗМІ, достатньо поглянути на обкладинки журналів та сторінки газет, не кажучи вже про інтернет-сайти. Такий стан речей неодмінно відбувається і на загальнолюдському ставленні до світу, що реалізується в конкретній діяльності. Людина починає сприймати світ як набір мозаїчних складових, що можуть бути нею перетасовані, але при цьому принципово нового вже створити неможливо. А це веде власне до нівелляції творчості та переакцентації людини до споживацтва.

У постмодерному суспільстві є типовими серед людей фігури «яппі» та «зомбі».

«Яппі» — молодий професіонал, мешканець міста, представник середнього класу, що насолоджується всіма благами цивілізації без

«інтелігентських комплексів».

«Зомбі» — запрограмована істота, без особистих якостей, не здатна до самостійного мислення. Головний стимул для неї — професійний та фінансовий успіх будь-якою цінною та якомога швидше.

Вище наведені характеристики та ряд інших призвели до помолодшення «кризи 40-літніх». Сучасне інформаційне суспільство демонструє пересічній людині, що є чимало людей, які вже в двадцять з хвостиком стали супер-зірками (в кіно, музиці, спорті), мільйонерами, державними діячами й тому тепер фахівці з соціальної психології говорять про «кризу 25-літніх».

У гонитві за успіхом, за різноманітними благами, людина забуває прості істини, які власне можуть уbezпечити її від розчарувань, самотності, депресії. Шастя людини залежить власне не стільки від того, що вона має, скільки від її ставлення до того, що вона має й до навколошнього світу, людей, які її оточують. Щоб бути щасливим, необхідно бути господарем своїх пристрастей і бажань, а не кидатись у невпинний процес їх задоволення, безперервну гонку пошукув все нових насолод.

Анатолій ТЕКЛЮК,
кандидат філософських наук,
доцент

СПОРТ

НАЙШВИДШЕ БІГАЄ ІНАЕКСУ!

У традиційному університетському легкоатлетичному кросі серед збірних команд інститутів перемогу здобули спортсмени Інституту автоматики, електроніки та комп’ютерних систем управління.

Дату проведення кросу підкоректувала сама природа: квітневі дощі відтермінували її до свята — Дня університету.

Команди інститутів складалися із 17 учасників: 12 юнаків та 5 дівчат. На урочистостях з нагоди відкриття змагань привітали спортсменів завідувач кафедри фізвиховання Анатолій Голубович та голова спортивного клубу ВНТУ Володимир Тихонов.

В особистому заліку серед дівчат (біг на 1000 м)

- I місце здобула Олена Радчук (ІнАЕКСУ);
- II місце — Ольга Лапатенко (ІнАЕКСУ);
- III місце — Наталія Малоголовчук (ІнЕЕЕМ).

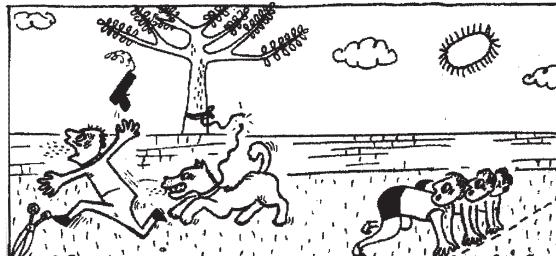
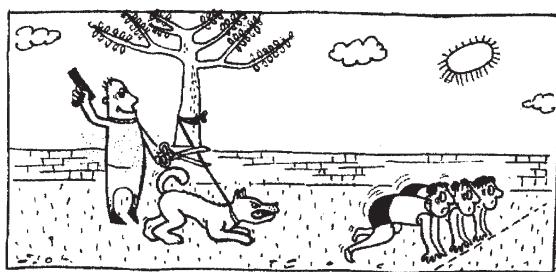
Серед хлопців (біг на 2000 м) найшвидше здолав дистанцію Олег Якимчук (ІнАЕКСУ);

- II місце — Андрій Чуйко (ІнБТЕГП);
- III місце — Олександр Гундаров (ІнЕЕЕМ).

А в командному заліку бігунам ІнАЕКСУ дещо поступились спортсмени Інституту ITKI. Третю позицію здобула команда Інституту ЕЕЕМ.

Усі переможці та призери традиційного легкоатлетичного кросу нагороджені пам’ятними дипломами та грамотами спортивного клубу ВНТУ.

Юрій ШТАЦЬКИЙ,
головний суддя змагань

Тактична помилка тренера

Перемога на честь Перемоги

Перше місце у традиційній легкоатлетичній естафеті, присвяченій Дню Перемоги, здобули спортсмени нашого Вінницького національного технічного університету. Обігнали навіть «профі» — вихованці педагогічного університету, які мають спеціалізацію «спортивний біг»!

Участь у забігу взяли понад півтори тисячі осіб — студенти усіх ВНЗ Вінниці, учні усіх шкіл, ПТУ та середніх спеціальних навчальних закладів міста. Дистанція завдовжки 5 км 760 м була поділена на 20 етапів. Команди (а вони складалися з 20 спортсменів — 10 дівчат і 10 хлопців) стартували від меморіалу

«Літак», що на проспекті Космонавтів. Фініш — міський парк Дружби народів.

Це була 61-ша міська спортивна естафета з нагоди святого свята — 9 Травня. З 1947 року спортивні організації Вінниці відзначають День Перемоги проведенням масової легкоатлетичної естафети.

Настільний теніс користується в нашому ВНТУ неабиякою популярністю як серед студентів, так і серед викладачів. При університетському спортивному клубі на кафедрі фізвиховання створений клуб любителів настільного тенісу «Гіпаніс», в якому займаються професори й аспіранти, інженери і лаборанти, а також і студенти. Тренувальні заняття проводяться регулярно двічі-тричі на тиждень упродовж усього навчального року. Опісля кожного змагання-турніру виводиться особистий рейтинг кожного члена клубу для визначення найсильніших тенісистів ВНТУ сезона.

Вже стало традицією до Дня університету проводити першість ВНТУ з настільного тенісу серед викладачів і співробітників.

У цинінішніх змаганнях в чоловічому розряді взяли участь 15 спортсменів. Переможцем став кандидат технічних наук, доцент кафедри МПА Павло Кулаков.

Друге місце у старшого викладача

НАСТІЛЬНИЙ ТЕНІС І «СПОРТ ДЛЯ ЖИТТЯ»

Завідувач кафедри прикладної математики, доктор технічних наук, професор Володимир Михалевич активіст клубу шанувальників настільного тенісу «Гіпаніс»

кафедри ФВ Володимира Тихонова.

Третє місце здобув аспірант кафедри ТПЗ Сергій Заболотний.

Ця трійка входить у 16 кращих тенісистів нашого міста і гідно пред-

ставляє наш університет на міських і обласних змаганнях.

Серед жінок рівних не було викладачам кафедри фізвиховання:

- 1 місце — Олена Колос;
- 2 — Діна Харіна;
- 3 — Світлана Тихонова.

Переможці і призери змагань нагороджені грамотами спортивного клубу, медалями і подарунками від профспілкового комітету ВНТУ.

Попереду у викладачів і співробітників нашого ВНЗ за програмою Спартакіади «Спорт для життя» такі види спорту:

шахи (кінець травня — початок червня),

рибна ловля (середина червня).

Зaproшуємо всіх взяти активну участь!

Володимир ТИХОНОВ,
голова спортивного клубу ВНТУ

Учасники змагань і переможці змагань

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

відповідно до Закону України «Про вищу освіту»

оголошує конкурс

на заміщення вакантних посад

Кафедра комп'ютерних систем управління

- доцент;
- асистент.

Кафедра автоматики та інформаційно-вимірювальної техніки

- доцент;
- асистент.

Кафедра метрології та промислової автоматики

- доцент;
- старший викладач.

Кафедра лазерної та оптикоелектронної техніки

- доцент.

Кафедра електроніки

- доцент;
- старший викладач.

Кафедра фізики

- доцент;
- старший викладач;
- асистент.

Кафедра менеджменту в будівництві, охороні праці і безпеки життєдіяльності

- доцент;
- асистент.

Кафедра промислового та цивільного будівництва

- доцент.

Кафедра містобудування та архітектури

- доцент;
- старший викладач;
- асистент.

Кафедра теплоенергетики

- старший викладач;
- асистент.

Кафедра теплогазопостачання

- старший викладач.

Кафедра інженерної і комп'ютерної графіки

- доцент;
- старший викладач.

Кафедра електричних станцій та систем

- доцент;
- асистент.

Кафедра філософії

- асистент.

Кафедра електротехнічних систем електроспоживання та енергетичного менеджменту

- асистент.

Кафедра електромеханічних систем автоматизації в промисловості та транспорті

- доцент;
- старший викладач.

Кафедра українознавства, політології і права

- доцент.

Кафедра обчислювальної техніки

- доцент;

- старший викладач;
- асистент.

Кафедра захисту інформації

- доцент.

Кафедра іноземних мов

- старший викладач;
- викладач.

Кафедра інтелектуальних систем

- доцент.

Кафедра програмного забезпечення

- доцент.

Кафедра вищої математики

- доцент;
- старший викладач.

Кафедра технології та автоматизації машинобудування

- старший викладач;
- асистент.

Кафедра металорізальних верстатів та обладнання автоматизованих виробництв

- доцент;
- старший викладач.

Кафедра прикладної математики

- доцент;
- старший викладач;
- асистент.

Кафедра автомобілів та транспортного менеджменту

- асистент.

Кафедра опору матеріалів та прикладної механіки

- старший викладач.

Кафедра радіотехніки

- доцент;
- старший викладач;
- асистент.

Кафедра телекомуникаційних систем та телебачення

- старший викладач.

Кафедра мовознавства

- доцент.

Кафедра проектування комп'ютерної та телекомунікаційної апаратури

- доцент;
- старший викладач.

Кафедра проектування медико-біологічної апаратури

- завідувач кафедри;
- доцент;
- старший викладач.

Кафедра менеджменту та моделювання в економіці

- доцент;
- асистент.

Кафедра фінансів і кредиту

— асистент.

Кафедра технічного перекладу

- доцент;
- старший викладач;
- викладач.

Кафедра економіки промисловості та організації виробництва

- старший викладач;
- асистент.

Кафедра інформаційного менеджменту

- доцент;
- асистент.

Кафедра фізичного виховання

- доцент;
- старший викладач;
- викладач.

Кафедра підготовки менеджерів

- старший викладач;
- асистент.

Кафедра моделювання та моніторингу складних систем

- доцент;
- асистент.

Кафедра екології та екологічної безпеки

- старший викладач.

Кафедра хімії та хімічної технології

- старший викладач.

Кафедра культурології, соціології, психології та педагогіки

- доцент;
- старший викладач;
- викладач.

Термін подання документів — 15 днів від дня опублікування оголошення.

Перелік документів, які подаються на ім'я ректора університету:

- заява про участь у конкурсі;
- особовий листок з обліку кадрів;
- автобіографія;
- засвідчені в установленому порядку копії документів про вищу освіту, наукові ступені і вчені звання;
- список опублікованих наукових праць і винаходів;
- копія трудової книжки;
- характеристика з останнього місяця роботи.

Викладачі університету для участі в конкурсі подають заяву на ім'я ректора, оновлений список наукових праць, звіт за попередній термін роботи та виписку із протоколу засідання кафедри про рекомендацію до обрання.

У конкурсі мають право брати участь громадяни України не старші 60 років, які мають відповідну освіту, високі моральні якості, глибокі професійні знання, практичну підготовку, наукові досягнення та вільно володіють українською мовою.

При первинному прийомі на роботу на будь яку посаду, при переобранні за конкурсом на новий строк працівник зобов'язаний надати довідку з Вінницької обласної психоневрологічної лікарні ім. акад. О. І. Ющенка щодо відсутності протипоказань психіатричного характеру для роботи на цій посаді.

Документи подавати ученому секретареві університету за адресою:

**Вінницький національний технічний університет, кімната 2204, навчальний корпус № 2,
Хмельницьке шосе, 95, м. Вінниця, 21021**

Телефони для довідок: 46-57-72, 59-84-19, 59-82-55

Редколегія:

**Т. Б. Буяльська
(головний редактор)**

**I. П. Зянько
(редактор)**

**П. Г. Гордійчук
(відпов. секретар)**

**Г. М. Багдасар'ян
(техн. редактор)**

Б. І. Мокін

С. В. Юхимчук,

М. П. Свірідов,

Л. І. Волхонська,

В. Г. Лисенко,

Т. С. Криклива,

М. П. Стрельбицький.

Адреса редакції:

кімн. 218, головний корпус,
Хмельницьке шосе, 95,
м. Вінниця, 21021,

Телефони:

внутрішній — 22-68
з міста — 59-82-68

E-mail: impuls@vstu.vinnica.ua

«Імпульс» — щомісячник Вінницького національного технічного університету.

Свідоцтво про державну реєстрацію ВЦ № 424 від 29.12.2000 р.

Зверстано у видавництві ВНТУ
«УНІВЕРСУМ-Вінниця»

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
головний корпус, 1-й поверх, тел. 59-85-32

Комп'ютерна верстка — Олени Кушнір
Тетяни Крикливої

Світлини — Сергія Маркова

Підписано до друку 15.05.2008 р. Формат 29,7×42 1/2
Наклад 625 прим. Зам. № 2008-062.

Віддруковано у комп'ютерному
інформаційно-видавничому центрі ВНТУ
м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
головний корпус, 1-й поверх, тел. 59-81-59